

MBON NSAHI

2 Peter 3:1-18

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 456

Eke Mkparawa

**IKỌ IBUOT: “Sese, ndidi nte inọ; ọfọfọn ọnọ owo eke esinede edisine-ńkpọ etie ekpeme”
(Eriyarare 16:15).**

Mbon Nsahi

Ke adañemi Jesus ekperede ndidi, mme ndise ukperedem usen ewọñọ ebono nnyin ke iso. Ẹwẹd Abasi ete, mbon nsahi eyedu, oro edi, mme owo emi ediwoñọrede ikpọñ ekikere edifiak ndi Jesus ke isọñ. Ke emi mmọ emedi, ke enyuñ edọhọ ete, “Eridi eke Enye ọkọdọhọde ete iyedi enye?” Mmọ edọhọ ete kpukpru ńkpọ etie kpasuk nte eketiede toto ke eritọñọ ererimbot. Mmọ iyomke ndinim eridi Jesus ke akpanikọ koro esit obiomde mmọ. Mmọ ke edu uwem ndinem idem mmọ esit inyuñ iyomke ndinen iso ye Abasi. Mbon efen inimke se Ẹwẹd Abasi ekpepde abaña nte ekebotde ererimbot. Mmọ iyomke ukpep-ńkpọ emi Edisana Ẹwẹd Abasi ọnọde, ke ntre mmọ “ekekoi efre.”

Ẹwẹd Abasi ọdọhọ ete, “Ke eritọñọ Abasi okobot enyoñ ye isọñ.” Moses emi ekewetde Ẹwẹd Genesis, akada ifiọk oto Abasi. Edi mmọ emi minimke ke akpanikọ ebọ ifiọk mmọ eto mbon efen, midighe eda eto ekikere esit mmọ.

Mme Ukpep-ńkpọ Owo

Ndusuk owo ekpep ete ke edibot ńkpọ ọkọtọñọ ke ini mmọñ ekeyetde ekpri nsen emi enyenede uwem edinim ke mben esuk, ndien kpukpru uwem etọñọ ke enye. Mme owo oro itinke ebiet nsen me uwem oro okotode. Mmọ itinke nte isọñ ye mmọñ ekesañade edu. Edi Ẹwẹd Abasi anam añwafia ete edi Abasi okobot mmọ. Odu mmọ efen emi ekpepde ete ke utin edi ebobo emi akasihade ọwọrọ ke itiat emi akananarede ata usọp-usọp. Edikanare ke usuñ eke ọsọpde ntre anam ubak itiat oro ebehe ọwọrọ. Ubak oro aka iso akanare onyuñ akabare edi ekara-ekara. Ke adaña emi enye ọkọtọñọde ndibit miñyuñ isọpke aba enye ama akabare edi ererimbot. Baba owo mmọ kiet itinke nte utin ọkọtọñọde, edi Ẹwẹd Abasi etiñ ọnọ nnyin ete ke Abasi ọkọdọhọ ete, “Yak mme uñwana edu ke ikpa enyoñ Heaven” (Genesis 1:14). Ndien “Abasi anam ikpọ mme uñwana mbiba oro; akamba uñwana ete akara uwemeyo ye ekpri uñwana ete akara okoneyo” (Genesis 1:16).

Odu mmọ efen emi edọhọde ete ke uwem ọwọrọ oto ke se iketiede nte ikọñ ndien akabare edi se edude uwem, etie ntre nte “amoeba,” ke esede ke use-ńkpọ emi anamde ńkeñe ńkpọ ekponi. Oto ke nduñọre mbon ukpep-ńkpọ obot, eyarade efiọk ete ke uwem iwọrọke idu ikpọñ ke idemesie edi ana oto ke ńkpọ efen emi enyenede uwem. Ke Genesis 1:21 nnyin imokot: “Ndien Abasi obot ikpọ unam mmọñ, ye kpukpru unam eke edude uwem eke esañade ke mmọñ, ke oruk mmọ, ye kpukpru inuen mba ke oruk mmọ: ndien Abasi okut ete efon.” Ndien Abasi obot owo ke mbiet Esie.

Ntre ke se ibañade ńtọñọ ererimbot ye uwem, mbon “ukpep-ńkpọ Obot” inyimeke ye kiet eken. Mme ekikere mmọ ayak ifet enọ mme ekikere efen ndien ke ini akade ko, etop mmọ eduok enyuñ efre ebaña, edi Ikọ Abasi enyene iwuk. “Ke eritọñọ Abasi okobot enyoñ ye isọñ.” Ikọ emi “obot” ọwọrọ ndinam ọwọrọ odu. Abasi eketiñ ikọ enyoñ ye isọñ ewọrọ edu. Baba ńkpọ kiet ikoduhe tutu odudu Abasi anam mmọ ewọrọ edu. Enye ọkọdọhọ, ndien ọwọrọ (Psalm 33:9).

Ifiọk Owo Ke Abaña Utom Obot, Nte Ekotde

“Abasi okobot” edi mme ikọ emi mme andifaña utom obot mimaha. Mmọ etoro nte uwem unam ọkọride suñ-suñ. Edi Ẹwẹd Abasi ete Abasi okobot kpukpru ńkpọ “ke oruk mmọ.” Mme eto ikotibeke iwọrọ ke mmọñ. Mme unam ikọwọrọke ke mme eto. Oruk unam kiet ikọkọrike iwọrọ ke oruk unam efen. Abasi akanam mme ekpe edi mme ekpe. Enye akanam mme unam ke oruk mmọ, oro edi akana mme enañ edi mme enañ, mmọ ikọwọrọke ito mme unam efen (Genesis 1:25).

Ndusuk owo etiñ enọ nnyin ete ke mme unam ekeme ndikpuhọre oto ke ufiop mme tuep nsio-nsio obio emi mmọ edude. Nnyin imọfiok ite ke ini tuep, ikpa idem ebua esidobi akan, ndien ke ini ufiop, ediwak idet esie esibehẹ ke ntre ikpa ebua itimke idobi. Edi ekpedi ebua edu kpukpru ini ke ebiet emi otimde ebit me ke ebiet otimde ofiop, ebua osuk edi ebua. Enye ikabakere unam efen.

Mme andifaña utom obot emen mme usuñ nte mme owo ye unam enyenede mbiet ewut, edi ukpuhore eneñere edu nte ekemedede ndida ndioño ke ọkpọ, me mmọ edi eke owo me eke unam. Ekeme ndiñyuñ nda ntọi iyip mfiok me oto owo me oto unam.

Se Edokde Ke Isoñ

Mme ñwed ñkpọ-ntibe, esiwet mbuk ebaña se ekutde ke mme itiat emi mmọ emi minimke ke akpanikọ edohode ete ke ebighi ediwak million isua, me ndusuk, ke mmọ edi mme ọkpọ unam emi ekekutde mbemiso etoño ndiwet ñwed mbuk eset, do mmọ ekere ete ke eyeñwam ndinam enim se mmọ ewetde ete ke owo ọkwooro ke ata usuhore ñkpọ-uwem. Edi mme anam akpanikọ emi ekpepde ñkpọ ebaña se edokde ke isoñ etiñ ete ke iduhe usuñ ndomo kiet ndifiok nte mme ñkpọ oro edokde ke isoñ ebighide. Mmọ ibonoke ke adiana ke adiana nte mme ñkpọ-ntibe ekedade itie. Ke mme ediwak itie, se edokde ke isoñ eneñere ekpuhore ke idaha mmọ ke abaña se ekotde Ukpep-ñkpọ Uforo-ñkpọ (Evolution). Ke utọ idaha ntre, mme andifaña utom obot ekot mmọ ete “nsu” ndien edoho ete ekeme ndidi mme obot ema ewuhode ke itie mmọ oto ke ata ọkpọsoñ unyek isoñ enyuñ esehede eka ata ediwak ibat itiat ekedu ke mme ebiet emi mmọ mikpoduhe emi nnyin ikutde mmọ ke emi.

Akwa Ukwọ

Mmọ ikereke ibaña mbuk Akwa Ukwọ emi Abasi ọkọdọnde ke isoñ ke ini Noah ke adaña oro ofuri ndudu isoñ ekeñwañade mmọñ, ndien enyoñ onyuñ añaña edim ọduok okoneyo aba ye uwemeyo aba. Utọ akwa mmọñ emi okofukde mme obot eke ekoñde ekan ke isoñ, ama ekeme nditibi mme ikpọ ebedeñ, akanade mme ikpọ itiat onyuñ asiak mme usuñ mmọñ ye inyañ, ke ntre, ama ọkpuhore iso isoñ ofuri-ofuri, koro mmọñ ama okpon eti-eti ke isoñ (Genesis 7:19).

Yak itim ikpeme se Ñwed Abasi etiñde ikuñyuñ iyak baba kiet ke otu mme ukpep-ñkpọ ifiok owo eke eyo emi eke abañade utom obot etimere nnyin. Okposuk edi eneni utọ ibon oro editiede nte enen, yak kpukpru owo enim Abasi ye Ñwed Abasi ke akpanikọ “Yak ewut ete Abasi edi akpanikọ, kpukpru owo ekpedi mme osusu” (Ñwed Mbon Rome 3:4). Yak nnyin isoño imum Ikọ eke ekekpepde nnyin (Titus 1:9).

Eridi Jesus

Ukem nte Abasi ọkọdọnde Ukwọ ke isoñ ke eyo Noah, kpasuk ntre ubierikpe Abasi ke afiak edi ke isoñ okposuk edi Enye omumde ufen oro akama kaña ke emi man mme owo ekabare esit. Kpukpru mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ ye mme isuñutom ke Obufa Ediomini etiñ ebaña eridi Jesus, nditañ ikot Esie ke akpa ifet mfep ke isoñ. Eyeñwaña ndien akwa ubierikpe efuk mme idiok owo. Enye eyefiak edi ke isoñ ye ndimek ikot Esie, mme tọsin ndisana owo duop ndikpe ikpe nnọ ndiqi owo (Jude 15) emi Ọbọñ Jesus “eyeda ibifik inua Esie owot enye, onyuñ ada eriyarare eridi Esie osobo enye” (2 Ñwed Thessalonica 2:8).

Okposuk edi mbon nsahi ye mmọ oro minimke eridi Esie ke akpanikọ edohode ete “Ndifina idem iduhe, nyenyene erinyaña ama ekem,” Jesus eyedi. Nte eridi Jesus ọdọñ fi? Ekikere edifiak ndi Esie enem fi? “Edieke enyene-ufok ọkpọfiokde ini eke inọ edide, enye ekpekpeme, ikpoñyuñ iyakke ebuñ ufok esie eduk’ (Matthew 24:43). Ke ntre nnyin inyene ndikpeme nnyuñ mbọñ akam mbak eridi Jesus okusim nnyin ke unana-mbeñidem.

Ke usen akpatre ubierikpe, “Ke usen oro ikpa-enyoñ eyebe efep ye akamba uyom, se edade ebob ererimbot eyenyuñ etara ke ọkpọsoñ ufiop, ndien isoñ ye kpukpru utom eke enamde ke esit eyeta ikañ ebiara.” Eyefut ererimbot nte akani ọfọñidem enyuñ ebiat enye.

Nnyin emi inimde mme ñkpọ emi, ikpodu didie uwem? Uwem nnyin akpasaña didie! Ikpekpeme mme ikọ ye mme edinam nnyin didie! “Mmọdo ndima, sia mbufo etiede ebet mme ñkpọ emi, enyene ifik ndien, man Enye okposim mbufo nte etiede ke emem, enana ntọi, enyuñ enana ndo ke enyin Esie.”

MME MBUME

- 1 Nso inam mme owo esakde nsahi ke abañã ekikere eridi Jesus?
- 2 Nso ñkpọ ke mbon nsahi “ekokoi efre?”
- 3 Nso ke ekeda esobo ererimbot ke akpa? Nso ekedi ntak?
- 4 Ke nso usuñ ke akpatre nsobo ererimbot edida itie?
- 5 Usuñ nte Abasi abatde ini ọkpuhọre didie ye eke nnyin?
- 6 Nso inam Jesus midighe tutu osim ini emi?
- 7 Jesus edidi didie?
- 8 Nso iditibe ke akpatre ubierikpe ererimbot?
- 9 Nso ke ata mbon Abasi etie ekpeme?
- 10 Sia itiede ikpeme ini mme ñkpọ emi edidide, ikpodu didie uwem?